

Nechte minulost na pokoji!

Ve čtvrtek vystoupila v pořadu ČT 2 „21“ mj. ministryně spravedlnosti Vlasta Parkanová. Předmětem debaty byla smrt Pavla Wonky v roce 1988 a také přítomnost JUDr. Marcely Horváthové v české justici. Soudkyně Horváthová nemocného Wonku odsoudila, a tím ho tragickou souhrou okolností poslala na smrt, přesto však byla se souhlasem všech odpovědných osob v roce 1992 doživotně jmenována soudkyní.

Ministryně spravedlnosti Parkanová vysvětlila, že proti tomu nemůže - a ani nechce - nic dělat: dohodly se na tom orgány demokratického státu, a tudíž je toto jmenování nejspíš v pořádku. Podle Parkanové není možné stále znovu otvírat věci minulé a znepokojoval soudce, kteří ke své práci potřebují klid. Dovolím si s ní nesouhlasit - Wonka byl při hlavním líčení na první pohled ve velmi špatném zdravotním stavu, nemohl chodit a téměř ani mluvit, a navíc bylo jasné, že jde o politické pronásledování. Člověk, který ho přesto odsoudil (navíc k vyššímu trestu, než jaký byl v podobných případech obvyklý), dobře věděl, co dělá. Takový člověk by v demokratickém státě soudcovskou roli plnit neměl, neboť dal před spravedlností přednost potrestání člověka, který byl režimu nepohodlný. Kde je tedy záruka, že dává spravedlnosti přednost nyní?

Ministryně Parkanová argumentovala tím, že k objasnění Wonkovy smrti byla začátkem devadesátých let sestavena komise České národní rady, ale přesto posléze ČNR Horváthovou do funkce doporučila. Pamatuji se na práci této komise docela dobře, protože jsem byla její členkou. Velmi záhy jsem zjistila, že v ní převažují lidé, kteří pocítují jakousi solidaritu s těmi, kdo k Wonkově smrti přispěli, a že jsou v ní kritické hlasy v menšině. Mluvívalo se tehdy, jak je při podobných příležitostech obvyklé, o tom, že v ČSFR musejí platit právní záruky a že není možné se po změně režimu s jeho protagonisty vypořádávat administrativními prostředky. Podotýkám, že vůbec nebyla řeč o trestním stíhání soudkyně Horváthové nebo lékaře Peka, který těžce nemocného Wonku označil za simulanta a dokonce mu odepřel lékařskou pomoc. „Radikálnější“ členové komise pouze požadovali, aby se komise obrátila na Lékařskou komoru a navrhla jí zvážit setrvání dr. Peka v řadách lékařů. I to však většina členů komise pokládala za nemístné. Za Wonkovu smrt nebyl volán k odpovědnosti nakonec nikdo, ač komise dospěla k závěru, že na ní nesla podíl celá řada lidí. Je zřejmé, že tomu tak bude i nadále, alespoň do té doby, dokud budou ministři spravedlnosti zastávat takové názory jako paní Parkanová či její předchůdci.

Petruška Šustrová

LN 2.5.88